

TÖRÖK LÁSZLÓ

BESZÁMOLÓ AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
2011/2012. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Az Ókortudományi Társaság ma leköszönő elnöksége megválasztásakor, 2009 májusában azzal a szándékkal kezdett munkájához, hogy egy-egy év felolvasó üléseinek programját lehetőségek szerint számvetésekként is szolgáló tartalmi egységekként alakítsa ki. A célkitűzés az volt, hogy ezáltal a tagság és az érdeklődő közönség világosabb képet kaphasson a 21. század eleji hazai ókortudományi kutatások sajátos távlatairól és korlátairól. Ennek időszerűsége először a Magyar Tudományos Akadémia II. Osztálya által az Akadémia 2007. évi közgyűlése alkalmából rendezett, a hazai ókortörténeti kutatásokat középpontjába állító ülészakon fogalmazódott meg.¹ Az önvizsgálat időszerűségének felismerését tovább erősítette az a 2008-ban megjelent szöveggyűjtemény,² melyet Szilágyi János György a 20. századi magyar ókortudomány negyvenhét kiemelkedő képviselőjének munkáiból válogatott össze, s amely mintegy villámfénynél mutatott meg egy kezdeteitől világszínvonalon álló, egyetemes érdeklődésű, új eredményekre és módszerekre elvből nyitott, a mindenkori jelen kérdéseire érzékeny ókortudományt, mely újra meg újra sikerrel vette fel a kesztyűt, amelyet hol az öncélú filológia, hol a „nemzeti érdekű”, hol a politikailag irányítható és irányuló kutatás dobott elé.

Bár a mai kutatás nemzetközi helyzetéről és a hazai előzményeihez való viszonyáról kétségtelenül kaphattunk volna valamiféle képet akkor is, ha mindenféle hosszabb távú tematikai szervezés nélkül alakult volna a Társaság programja, a célkitűzés, úgy tűnik, mégsem volt felesleges. Az első év több mint szimbolikus nyitánya az ELTE Kerényi termének avatása volt. A 2009–2010. akadémiai év előadásai a következő szakterületek avant-garde-jának új hazai eredményeit világították meg: assziriológia, provinciális római kultúra, egyiptológia, klasszika-archeológia, görög filozófiatörténet. A második évben az ókori irodalomtörténet módszereire és a hazai ókortudomány történetének háború utáni szakaszára összpontosítottuk figyelmünket. Az előbbi témát a harmadik évben is szívesen folytattuk, ugyanakkor időszerűnek éreztük, hogy feltegyük a kérdést: miképpen látjuk itt és ma az ókori államtörténet kutatásának állását. E három szezonban a felolvasó ülések hallgatósága tanulságok sokaságát vonhatta le, ezek közül itt csak a legkézenfekvőbbeket emelem ki. Megmutatkozott ismét, hogy milyen korlátokat jelent, ha a kutató nem élhet tárgya állandó közelségében: így például a klasszika-archeológia helyszíni vállalkozások hiányából és az ösztöndíjak szűkösségéből fakadó hátrányos helyzetét még jobban beláthattuk, amikor egybevetettük a hazai egyiptológia csodaszzerűen előállt egyiptomi beágyazódásával. Az irodalomtörténeti vagy ókori filozófiai kutatásokra jellemző érzékeny korszerűség más szakterületeken kevésbé látszott megnyilvánulni: az évek folyamán kifomálódott öszkép végül is eklektikusnak tűnik. Orientációnk botlásaira jellemzőnek találok, hogy az idej előadás-írói pályázat első díját áprilisi ülésünkön a Társaság megjelent tagjainak többsége a leginkább pozitívista, a részletről szemét felemelni nem akaró tekintetű szövegnek ítélte oda.

A három év kérdéseket felvető tapasztalatai közé tartozik a felolvasó ülések csökkenőnek tűnő, de legalábbis szélsőségesen hullámzó látogatottsága is. Nemcsak az egyetemi hallgatóság makacs közönye tűnik fel, a Társaság Választmányának tagságából is sokan tüntetnek állandó távollétükkel. Korábban is megéltünk hasonlóan kritikus epizódokat a Társaság életében. Ezeknek vége általában akkor következett el, amikor ráébredtünk arra, hogy a Társaságot, de egyáltalán, tudományunk helyét a társadalomban az a nyitottsággal szövetkező lojalitás segíti fenntartani, amely nem hártja el magától olyan előadások meghallgatását sem, melyek nem vonatkoznak *közvetlenül* a magunk szűkebb szakterületére.

¹ Vö. *Török L.*: Magyar ókortörténet a 21. század elején. *AntTan* 52 (2008) 127–135.

² Szerk. *Szilágyi J. Gy.*: *Voces paginarum. Magyar ókortudomány a XX. században.* Budapest 2008, vö. *Török L.*: Vallomások az emberi szellem egysége mellett. *Holmi* 21/5 (2009) 683–691.

A budapesti és a vidéki tagozatokban elhangzott előadásokat a későbbiekben fogom felsorolni. Itt feltétlenül előre kell bocsátanom, hogy az Elnökség különös örömmel látja az utóbbiak tematikai gazdagságát, a belőlük kirajzolódó kutatási horizontok távlatosságát.

A 2011–2012. akadémiai évben a következő előadások hangzottak el Budapesten és a vidéki tagozatok rendezvényein:

Budapest

2011. október. 21.

Csabai Zoltán: I. Dareiosz pénzügyi reformja a babilóni források tükrében
Ferenczi Attila: A csipás Horatius

2011. november. 18.

Andrew Faulkner: Pan in Callimachus' Hymn to Artemis: Poetic hunting
Németh György: Egy helyszín azonosítása. Platón: Állam I. könyv

2011. december 16.

Zeke Mazur: Plotinus and the Gnostics: The current state of the question
Dávid Nóra: Új adatok a pannoniai zsidóság történetéhez

2012. január 20.

Steiger Kornél: Van-e cenzúra Platón Államában?
Földi András: Status, res publica, ius publicum

2012. február 17.

Bollók Ádám: Bizánc északon: avarok és magyarok Bizánc peremén
Radnóti Sándor: Cold pastore: Hegel és Hazlitt az Elgin márványokról

2012. március 23.

Tamás Ábel: Az írás mint dráma: Catullus, carm. 42
Mayer Péter: Iambiké idea a melikus költészetben

2012. április 20.

Simkó Krisztián: Metaforák és kőnevek: A kövek osztályozásának szempontjai Mezopotámiában
Gábor Sámuel: Rítus múlt időben: Két pauszániaszi történet Akhaiából
Gaál Balázs: „Állatvédő” törvények az ókori görögöknél

2012. május 18.

Török László: Hamisítványok tündöklése és bukása. Az egyiptomi késő antik művészet történetei

Debrecen

Az Irodalom és képzőművészet a korai császárkorban és a Magyarországi latin nyelvű írásbeliség és az anyanyelv kapcsolata című konferenciák (2011. október 6–7.) előadásai

2011. október 6.: Irodalom és képzőművészet a korai császárkorban

Köves-Zulauf Tamás: Pontifex és flamen, vates és poeta: római polgárok

Szekeres Csilla: Illúzió és valóság: művészetelméletek Rómában

Ferenczi Attila: Horatius brundisiumi útja

Kozák Dániel: Emlékezet és (ön)reprezentáció. Theseus pajzsának ekphrasisa Statius Thebaisában (12.665–676)

Darab Ágnes: Ialysos: a hiányzó képleírás

Simon Attila: Kóvé dermesztő képek (a Gorgó-motívum Lukianos De domójában)

Tar Ibolya: Hatott-e a campaniai falfestészet Ovidiusra?

Gesztelyi Tamás: Kőbe vésett Aeneis

2011. október 7.: Irodalom és képzőművészet a korai császárkorban

Forisik Péter: Római lovassági fegyverzet Arrianos taktikai értekezésében

Tóth Orsolya: Mars Ultor temploma Ovidiusnál

Nagyillés János: Lucanus portréi: a szobrászat hatása az epikában?

Gellérfi Gergő: A szobor mint a morális válság ábrázolásának eszköze Iuvenalis szatíráiban

Havas László: A kutatások eredményei

Magyarországi latin nyelvű írásbeliség és az anyanyelv kapcsolata

M. Nagy Ilona: A Margit-legenda (MargL) digitális konkordanciaszótára és háttere

Boda István Károly: A MargL digitális szövegfeldolgozásának speciális informatikai kérdései

M. Nagy Ilona-Varga Teréz: A MargL digitális adatbázisának terve

Boros Katalin: Mária-elnevezések a Horvát-kódex prédikációiban és példáiban

Piliscsaba

A Scriptorium program előadásai

2011. szeptember 21.

Takács László: Kosztolányi kéziratok kutatása

2011. szeptember 28.

Pataki Elvira: A kő és a papírusz. A görög írásbeliség hordozóiról egy hellenisztikus epigramma kapcsán

2011. október 5.

Szovák Kornél: A szótárírók bora

2011. október 19.

Adorjáni Zsolt: A görög irodalom kéziratok hagyománya

2011. október 27.

Krähling Edit: Moravcsik Gyula hagyatéka az MTA Könyvtára Kézirattárában

2011. november 16.

Nagyillés János: Számítástechnika az intertextuális kutatások szolgálatában. A Rete Epicorum Argenteorum használata és néhány újabb allúzió ezüstkori eposzokban

2011. november 23.

Mayer Gyula: Mátyás leveleskönyvei

2011. november 30.

Józan Ildikó: Kosztolányi kéziratairól

2011. december 7.

Mészáros Tamás: Historia Annae Kendi

2011. december 14.

Kóta Péter: Exakt módszerek és számítástechnika a paleográfiában

A Petra linguarium: 700 éves a vienne-i zsinat rendelkezése a nyelvek egyetemi oktatásáról című konferencia előadásai

2011. november 29.

- Maróth Miklós: A görög retorika szerepe az arab prózairodalom fejlődésében
 Ormos István: A Szultán Haszan mecset kútjai Kairóban: esettanulmány Herz Miksa pasa műemlékvédői gyakorlatából
 Lániczky István: A principium individuationis Avicenna filozófiájában
 Major Balázs: Margat és a kereszties háborúk története
 Ritoók Zsigmond: Homéros-filológia nálunk és más nemzeteknél
 Adorjáni Zsolt: A szegénység fogalma az archaikus görög lírában
 Pataki Elvira: Hylas, Lykurgos, Orpheus. A császárkori Vienne mozaikjainak ikonográfiájáról
 Mészáros Tamás: Organa. A görög nyelv oktatásának segédeszközei
 Takács László: Bartholomaeus Fontius és a görög irodalom
 Szuromi Szabolcs Anzelm: A vienne-i zsinat helye és hatása a középkori egyetemes zsinatok egyházfegyelmi rendelkezései között
 Kóta Péter: A vienne-i zsinat helye az emberi lélek és az animáció meghatározásának történetében
 Mayer Gyula: Ianus Pannonius és az Anthologia Graeca szöveggyűjteménye
 Szovák Kornél: Magyar zsinati opinio a szegénységi vitában
 Zsoldos Attila: A magyar király és főpapjai a vienne-i zsinat évtizedében

Szeged

2011. október 12.

- Tóth Iván: Arrhianos „forráskritikája”

2011. november 22.

- Adorjáni Zsolt: A tolvajok istene? Megjegyzések a homéroszi Hermész-himnuszhoz

2011. december 13.

- Havas László: Florus – az organikus világkép első egyetemes megszólaltatója című monográfiájának nyilvános vitája, a kötetet bemutatta Szörényi László

2012. február 20.

- Takács Levente: A római földmérés forrásai, eljárásai és szereplői

2012. április 18.

- Bernáth Árpád: Arisztotelész Poétikája és a modern irodalomtudomány

2012. április 20.

- Darab Ágnes: Plinius Természetrája. Anekdotikus narráció és enciklopédikus gondolkodás
 Gesztelyi Tamás: A Korvin-könyvtár Plinius-kódexének születéstörténete (a szövegkritikai munka gyötrelmei)

2012. április 16.

- Ernst A. Schmidt: Aeneas und Augustus

2012. május 2.

- Havas László: Erények, kötelességek és bűnök Cicero humanista antropológiájának közösségformáló hálózatában

Főtitkári beszámolómmal végén halottainkról emlékezem meg. 2011. augusztus 11-én Kristiansandban elhunyt Tomas Hägg, a Bergeni Egyetem professor emeritusa, a Társaság tiszteletbeli tagja. A görög regény és az ókori biográfia valaha volt legnagyobb kutatói közé tartozott. A görög nyelvű núbiai emlékek feldolgozása re-

vén a nubiológiai közösségnek is tagja volt, szakmai pályám legnagyobb kiváltságának tekintem, hogy évtizedeken át közös munkákon dolgozhattam vele. 2011. november 6-án az athéni Akropolison érte a halál Alföldy Gézát, Társaságunk tiszteleti tagját, a Római Birodalom története és különösen a római epigráfia meghatározó tudósát, aki nélkül a hazai római kor kutatás nem lehetne az, ami. Alföldy Géza professzor pályafutását Borhy László tagtársunk méltatta márciusi felolvasó ülésünkön. Három nappal később újabb súlyos veszteség érte a Pannónia-kutatást: Fitz Jenő, Gorsium feltárója 2011 november 9.-én távozott az élők sorából. 2012. április 22-én elhunyt Maróti Egon professor emeritus, a Szegedi Tudományegyetem Ókortörténeti Tanszékének volt vezetője. Tiszteelő pályatársai és tanítványok nemzedékei őrzik a kiváló kutató és tanár emlékét.

Díjak 2011/2012

Ábel Jenő emlékérem: Horváth Judit

Horváth Judit kiemelkedően eredményes oktatói tevékenységével, különleges érzékenységről tanúsító tudományos munkáival, valamint példaértékűen igényes műfordításaival érdemelte ki a 2012. évi Ábel Jenő Emlékéremet. Horváth Judit tanári pályája kezdete óta meghatározó személyisége a magyarországi görög stúdióknak. Az utóbbi négy évtized során végzett oktató- és kutatónemzedékek tagjai közül alig van olyan „görögös”, aki ne az ő tanítványának mondhatná magát. Legendás nyelvtudása és szövegértése (amit tudása határait pontosan látó szerénysége tesz különösen hitelessé) az egész szakma számára jelent viszonyítási pontot. Szűkebben vett szakterületén (a platóni és újplatonikus filozófia, valamint a mitológia és kardalköltészet területén) nemcsak maga ért el kiemelkedő eredményeket, de tucatnál is több olyan tanítványt nevelt ki, akik mára nemzetközileg elismert szakemberek lettek. Hatott írásaival, hatott fordításaival, de a legnagyobb hatást szövegolvasó szemináriumával fejtette és fejtje ki ma is. Pedagógiai érzékével és szellemi nyitottságával egyaránt képes arra, hogy hallgatóit rávegye adott szöveg értelmére, lehetséges jelentéseire, ahogyan arra is, hogy a közös olvasást párbeszédbe és közös értelmezésbe fordítva új gondolatok és összefüggések felfedezésére adjon ösztönzést. Tudományos munkái közül külön említést érdemel Pindarosról szóló értékezése, továbbá a Biblia és a görög mítoszok kapcsolatáról szóló tanulmányai, valamint platóni dialógusokról adott elemzései.

(Bolonyai Gábor)

Marót Károly díj: Bács Tamás

Az Ókortudományi Társaság a Marót Károly díjat 2012-ben Bács Tamás egyiptológusnak, az Eötvös Loránd Tudományegyetem BTK Ókortudományi Intézet Egyiptológiai Tanszéke vezetőjének ítélte oda. Bács Tamás Kákosy László tanítványainak második nemzedékéhez tartozik, ahhoz a nemzedékhez tehát, amely az egyiptológia hetvenes évektől kibontakozó nagy változásainak korában úgy formálódhatott, hogy az előző nemzedékekhez képest jobban és közvetlenebb módon informálódhatott ezekről az ellentmondásokról korántsem mentes változásokról, és szembekerülhetett a sorsdöntő kérdéssel: elfogadja-e az előző nemzedékek enciklopédikus kompetenciára törekvő attitűdjét, vagy éppen ellenkezőleg, elfordítsa tekintetét a teljességtől és alámerüljön a szűk szakosodásba, engedve a részterületi szakértőség kétértelmű csábításának; vagy csatlakozzék azokhoz a nagy újítókhoz, akik az egyiptológiát évszázados hagyományából kiszakítva „valódi” történeti diszciplínaként kísérelik meg művelni, hogy az egészre hozzájuk hasonlóan figyelve váljék egy sajátos megközelítés, probléma, korszak, régió szakértőjévé. Bács Tamást ez a legutóbbi feladatfelfogás vonzotta; ugyanakkor azonban néhány nemzedéktársával együtt felismerte: tanára, Kákosy László annak érdekében folytatott küzdelmét, hogy magyar ásatások kezdődhessenek Egyiptomban, csak úgy szolgálhatja, ha az egyiptológia hagyományos gyakorlatával szakítva, egyszersmind régészé is lesz. A lehető legmagasabb elvárásoknak megfelelő régészeti szakértelem szükségességét Bács nemzedéktársai és tanítványai is belátták, aminek köszönhetően a thébai nekropoliszban végzett magyar ásatások a Nílus-völgyben folytatott legkompetensebb terepmunkák közé tartoznak. Fontos itt tudnunk azt is, hogy Bács Tamásnak az egyiptomi késő újbirodalmi művészet különböző kérdéseiről írott tanulmányaiban megnyilvánuló stíluskritikai akribiája budapesti klasszika-archeológus tanárának, Szabó Miklósnak szigorú iskolájában alakult ki. Az ennek a látásmódnak kijáró, sokszor mintegy meglepett elismerés magyarázza Bács Tamásnak a nemzetközi egyiptológusközösségben

egyre növekvő népszerűségét, publikációinak fogadtatását, vendéglőadásokra, munkaközösségekbe és konferenciákra szóló meghívásainak bőségét. Az egyiptomi magyar ásatások eredményeiről 2009-2010-ben a kairói Egyiptomi Múzeumban rendezett kiállítás – melynek főkurátora Bács Tamás volt – és a hozzá kapcsolódó tudományos katalógus³ és konferenciakötet⁴ impozáns képet ad a thébai nyugati parti nekropolisz nemesi sírjaiban folytatott magyar kutatásokról. A thébai magyar sírásatok izolált feltárásokból a nemesi nekropolisz szent tájának komplex történeti és vallástörténeti vizsgálatává nőttek, amelynek eredményeit a nemzetközi szakma általános elismeréssel fogadja be. Hogy ez így alakulhatott, abban Bács Tamásnak kiemelkedő szerepe van. A Marót Károly díj ezt a tudányszervezési teljesítményt – mely elszakíthatatlan oktatói munkájától – egyszerre jutalmazza a kitüntetett publikációival, melyeket a problémálatás olyan újszerűsége és biztonsága jellemez, amit csak egy különösen impozáns, az egyiptológia hagyományos anyagi és módszerbeli határait szignifikánsan túlhaladó ismeretanyag tehet lehetővé, együtt a kutató képességével a lényeges megragadására és a kevésbé lényegesnek a maga helyén való célszerű kiaknázására. Különös méltatást érdemelnek az általa feltárt IX. Ramszesz kori, a késő újbirodalmi kultúra és művészet megértésének szempontjából kulcsfontosságú Imiszeba-sír ikonográfiai programjával és díszítésének kivitelezőivel foglalkozó, monográfiává összeállított tanulmányai.⁵

(Török László)

Révay József-díj: Simon Attila

Simon Attila írása Ritoók Zsigmond *Vágy, költészet, megismerés* című kötetéről a BUKSZ 2011. tavaszi számában jelent meg. A tanulmányt terjedelme, alapos átgondoltsága és gondolati igényessége teszi a 2011-es év egyik legfontosabb ókortudományi dolgozatává. Simon Attila nem annyira a kötetben szereplő munkák egyes tematikus állításainak igazságát és a kutatás eredményeihez való viszonyát teszi mérlegre, hanem elsősorban a tanulmánykötet szemléleti jellegzetességeit vizsgálja. Ritoók Zsigmond szövegértelmezői eljárásait a bíráló olyan tág összefüggésrendszerbe helyezi, amely kiterjed a magyarországi klasszika-filológia általános helyzetének értékelésétől az értelmezői alapállás legáltalánosabb, nem ókortudományos elméleti kérdéseire. Simon Attila rámutat arra, hogy Ritoók Zsigmond köteté, amely negyven év tudományos dolgozataiból ad válogatást, az írások elrendezésével, válogatásával 2010-ben újraértelmezi a tanulmányokat, a bíráló módszertani érzékenysége és személyessége pedig megmutatja, hogyan válnak Ritoók Zsigmond tudományos módszerei értelmezés tárgyává a következő generációk olvasatában, és ezzel létrehozza és bemutatja a klasszika-filológiában olyan fontos értéket képviselő reflexív folyamatosságot.

(Elnökség)

³ Hungarian Excavations in the Theban Necropolis. A Celebration of 102 Years of Fieldwork in Egypt. Catalogue for the Temporary Exhibition in the Egyptian Museum, Cairo November 6, 2009 – January 15, 2010. Eds. T. A. Bács – Z. I. Fábrián – G. Schreiber – L. Török. Budapest 2009 (arab nyelvű kiadásban: Kairó–Budapest 2009).

⁴ Proceedings of the Colloquium on Theban Archaeology at The Supreme Council of Antiquities November 5, 2009. Eds. Z. Hawass – T. A. Bács – G. Schreiber. Cairo 2011.

⁵ Bács, T. A.: Art as Material for Later Art: The Case of Theban Tomb 65. In: Colour and Painting in Ancient Egypt. Ed. W. V. Davies. London 2001. 94–100; A Royal Litany in a Private Context. Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts Abteilung Kairo 60 (2004) 1–16; The Tip of a Horn: The Possible Origin of an Iconographic Theme in the Elite Tombs of New Kingdom Thebes. Acta Antiqua Hung. 46 (2006) 3–16; A Name with Three (?) Orthographies: The Case of the “King’s Son, Overseer of Southern Foreign Lands”, Penre. Sudan and Nubia 13 (2009) 30–37; “Like Heaven in its Interior”: Late Ramesside Painters in Theban Tomb 65. In: Proceedings of the Colloquium on Theban Archaeology at The Supreme Council of Antiquities, November 5, 2009. Eds. Z. Hawass – T. A. Bács – G. Schreiber. Cairo 2011. 33–41; The Last New Kingdom Tomb at Thebes: The End of a Great Tradition? British Museum Studies in Ancient Egypt and Sudan 16 (2011) 1–46; Királyi elődök tisztelete. Megjegyzések egy késő Ramesszida királylistához. In: 100 év után. Emlékkonferencia a Keleti Népek Ókori Története Tanszék alapításának 100. évfordulóján. Szerk. Bács T. – Dezső T. – Niederreiter Z. Budapest 2011. 49–61.

Faludi Szilárd-díj:

A kiemelkedő teljesítményt nyújtó középiskolai latintanárok munkájának elismerésére alapított Faludi Szilárd díjat az Ókortudományi Társaság ebben az évben a székesfehérvári Ciszterci Szent István Gimnázium tanárának, Berta Annamáriának ítélte oda. Tagtársunk, Berta Annamária immár több mint huszonöt éve tanítja a latin nyelvet gimnáziumában, hogy mekkora sikerrel, azt többek között az a tény is igazolja, hogy pedagógiai munkásságát 2002-ben Klebelsberg Kunó- emlékéremmel ismerték el. Az évek során sok kimagasló eredményt értek el tanítványai latin nyelvből, különböző országos és nemzetközi megmérettetéseken egyaránt. Latin nyelvből hatszor voltak tanítványai az első húsz helyezett között az elmúlt évek OKTV versenyein, négy tanítványa jutott ki az arpinói Cicero-versenyre, képviselve a nemzetközi versenyen a magyar csapatot. Tanítványai Társaságunk latinversenyén eddig összesen nyolc alkalommal szereztek meg az első húsz helyezés valamelyikét és számos kiemelt dicsőretet érdemeltek ki. Idén tanítványai többszörös dicsőséget szereztek felkészítő tanárunknak: a maiores kategóriában egy első és egy negyedik helyezéssel. E díj odaítélésakor Társaságunk Berta Annamária eredményes oktatói és tehetséggondozói tevékenységét díjazva egyben elismerését fejezi ki a székesfehérvári Ciszterci Szent István Gimnáziumnak is, hogy oktatási programjában a latin nyelv tanításának méltó helyet és megfelelő körülményeket biztosít.

(Adamik Béla)

Révay József-díj

Az Ókortudományi Társaság a 2012. évben Révay József-díjat ítél meg Bácsyati Dániel részére, aki a Central European Medieval Texts c. sorozat legutóbbi kötetéről írt bírálatot az Antik Tanulmányok lapjain (55 [2011] 309–315.). A kötet Anonymus Gestáját és Rogerius mester Siralmas énekét teszi közzé latin-angol kétnyelvű kiadásban, tömör tudományos apparátussal. A bíráló különösen részletesen elemzi a Gestához Veszprémy László által készített bevezetőt, sorra veszi a kutatásban fölmerült kérdéseket és azokhoz a bevezető tartalmán túlmenően önállóan is hozzászól. Fejtegetéseiben a középkori magyarországi szerzők, illetve források és a hazai középlelatin filológia európai kapcsolatait egyaránt szuverén módon vizsgálja és a sorozat további kötetében is – s általában középkortudományunk nemzetközi „prezentációjában” – hasznosítható megállapításokat tesz.

(Elnökség)